

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-81(5)/17/JK

Warszawa, 18 sierpnia 2017 r.

DECYZJA DIH-1/61/2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 i art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1063), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Justyny Olizaruk-Kordaczuk, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą BIO-CORE Produkty ekologiczne i zdrowa żywność w Łosicach, od decyzji Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie nr PO.84.KB.15.2017.EŚ z dnia 29 maja 2017 r. (nr akt sprawy: DS.8361.38.2017), którą ww. przedsiębiorcę zobowiązano do uiszczenia kwoty 811,06 zł (słownie: osiemset jednaście złotych 06/100) stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych produktu Chrupki kukurydziane z karobem i kokosem, oznaczonego datą minimalnej trwałości: 25.11.2017, wyprodukowanego przez Natural Jihlava JK. s.r.o., Humpolecka 286/28, 58601 Na Dolech 10 Jihlava Czechy,
utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach od 21 lutego do 3 marca 2017 r. przez inspektorów reprezentujących Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie, zwanego dalej również „*Mazowieckim WIIH*”, w sklepie mieszczącym się w Łosicach przy ul. Kilińskiego 1, należącym do przedsiębiorcy Justyny Olizaruk-Kordaczuk, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą BIO-CORE Produkty ekologiczne i zdrowa żywność w Łosicach, zwanej dalej również „*strona*”, m.in. pobrano do badań laboratoryjnych próbkę produktu Chrupki kukurydziane z karobem i kokosem, zwanego dalej „*Chrupkami kukurydzianymi*”.

Powyższe udokumentowano w Protokole pobrania próbki produktu nr 103728 z 21 lutego 2017 r.

Jednocześnie z tej samej partii i w tych samych ilościach pobrano, zabezpieczono i przekazano kontrolowanemu w celu przechowania, dodatkową próbkę kontrolną (Protokół pobrania próbki kontrolnej nr 103729 z 21 lutego 2017 r.).

Badania przeprowadzone przez Laboratorium Kontrolno-Analityczne Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie (nr akredytacji: AB 592), zwane dalej „*Laboratorium w Warszawie*”, wykazały, że Chrupki kukurydziane nie odpowiadały

deklaracji producenta na opakowaniu jednostkowym z uwagi na niższą zawartość cukrów, która powinna wynosić 55,8 g, a stwierdzono 13,9 g ($\pm 2,7$ g).

Powyższe udokumentowano w sprawozdaniu z badań nr 100/2017 z 13 marca 2017 r.

W związku z powyższym, pismem z 17 marca 2017 r., Mazowiecki WIIH zapoznał stronę z wynikami przeprowadzonych badań laboratoryjnych.

Z tytułu przeprowadzonych badań laboratoryjnych Chrupków kukurydzianych, stosownie do § 9 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek produktów przez organy Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 496), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek”, dyrektor Laboratorium w Warszawie dokonał obliczenia wysokości należności pieniężnej za badania ww. próbki na łączną kwotę 811,06 zł (słownie: osiemset jedenaście złotych 06/100). Powyższe udokumentowano pismem zatytułowanym „Koszty przeprowadzonych badań laboratoryjnych” nr 30/2017 z 24 kwietnia 2017 r.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 5 maja 2017 r., Mazowiecki WIIH poinformował przedsiębiorcę Justynę Olizaruk-Kordaczuk, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą BIO-CORE Produkty ekologiczne i zdrowa żywność w Łosicach, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie zobowiązania, na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1063), zwanej dalej „ustawą o Inspekcji Handlowej”, oraz o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją nr PO.84.KB.15.2017.EŚ z dnia 29 maja 2017 r. (nr akt sprawy: DS.8361.38.2017), Mazowiecki WIIH zobowiązał, na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, przedsiębiorcę Justynę Olizaruk-Kordaczuk, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą BIO-CORE Produkty ekologiczne i zdrowa żywność w Łosicach, do uiszczenia kwoty 811,06 zł stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych chrupek kukurydzianych.

Pismem z 6 czerwca 2017 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o odstąpienie od nałożonego na nią obowiązku. Strona wskazała, iż chrupki kukurydziane, takie jak zakwestionowane u niej, są cały czas dostępne we wszystkich hurtowniach i nikt z tego tytułu „nie jest karany”. Strona podniosła ponadto, że produkt kupuje w opakowaniach jednostkowych i nie jest w stanie sprawdzić, czy zawartość składników jest zgodna z deklaracją producenta.

Pismem z 23 czerwca 2017 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Justynę Olizaruk-Kordaczuk, prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą BIO-CORE Produkty ekologiczne i zdrowa żywność w Łosicach, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania

administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), zwanej dalej „*k.p.a.*”, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1604), zwanej dalej „*ustawą o jakości handlowej*”, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Ustawa o Inspekcji Handlowej stanowi w art. 30 ust. 1, że jeżeli przeprowadzone badania wykazały, że produkt nie spełnia wymagań określonych w przepisach odrębnych lub w deklaracji, kontrolowany jest obowiązany do uiszczenia, na wskazany przez odpowiedni organ Inspekcji rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów albo wojewódzkiego inspektoratu, kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań, którą następnie przekazuje się na rachunek dochodów budżetu państwa, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

W myśl § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie trybu pobierania i badania próbek produktów, wysokość należności pieniężnej, określonej w art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, ustala dyrektor laboratorium kontrolno-analitycznego Inspekcji Handlowej, z uwzględnieniem: rodzaju badanego produktu, rodzaju materiałów lub urządzeń użytych w toku przeprowadzania badań, uzasadnionego kosztu pracy jednej osoby w jednym dniu lub godzinie pomnożonego przez liczbę osób i dni lub godzin oraz uzasadnionego kosztu pracy laboratorium.

W niniejszej sprawie, badania próbki przedmiotowych Chrupków kukurydzianych, pobranych w sklepie należącym do przedsiębiorcy Justyny Olizaruk-Kordaczuk, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą BIO-CARE Produkty ekologiczne i zdrowa żywność w Łosicach, przez inspektorów reprezentujących Mazowieckiego WIIH, wykonane przez Laboratorium w Warszawie, wykazały, że produkt ten nie spełniał wymagań wskazanych w deklaracji producenta na opakowaniu z uwagi na niższą zawartość cukrów.

Z tytułu przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki Chrupków kukurydzianych, organ pierwszej instancji ustalił wysokość należności pieniężnej na kwotę 811,06 zł, według kosztorysów wystawionych przez Laboratorium w Warszawie nr 30/2017 z 24 kwietnia 2017 r.

Wobec powyższego, Mazowiecki WIIH zobowiązał kontrolowanego, to jest – w myśl art. 2 pkt 8 ustawy o Inspekcji Handlowej – przedsiębiorcę Justynę Olizaruk-Kordaczuk,

prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą BIO-CORE Produkty ekologiczne i zdrowa żywność w Łosicach, w drodze decyzji nr PO.84.KB.15.2017.EŚ z dnia 29 maja 2017 r. do uiszczenia powyższej kwoty, stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych.

Odwołując się od decyzji, strona nie kwestionuje ustaleń kontroli, wskazuje jednak, że Chrupki kukurydziane są dostępne cały czas w innych placówkach i placówki te nie ponoszą z tego tytułu żadnych konsekwencji. W dalszej kolejności strona podnosi, iż produkt nabywa w opakowaniach jednostkowych i nie jest w stanie sprawdzić, czy rzeczywista zawartość cukru jest zgodna z zadeklarowaną przez producenta. Zdaniem strony, obciążenie jej kwotą przeprowadzonych badań laboratoryjnych jest niezasadne i nieuczciwe, gdyż cena produktu to kwota 3,90 zł, a dzienne utargi są rzędu 200 zł. Uiszczenie kwoty badań laboratoryjnych pozbawiłoby więc stronę w przybliżeniu utargów z 4 dni, a to w konsekwencji może doprowadzić do zamknięcia sklepu.

Ustosunkowując się do powyższego, Prezes UOKiK wskazuje w pierwszej kolejności, że podstawą wydania zaskarżonej decyzji jest art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, zgodnie z którym kontrolowany ma obowiązek uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych, w przypadku stwierdzenia, że produkt nie spełnia wymagań określonych w przepisach odrębnych lub w deklaracji, co nie opiera się na zasadzie rozpatrywania kwestii, czy miał wpływ na powstanie stwierdzonych nieprawidłowości. Obowiązek uiszczenia kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych w przypadku ujawnienia niezgodności ciąży zawsze na kontrolowanym w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy o Inspekcji Handlowej (kontrolowanym jest przedsiębiorca, którego działalność jest kontrolowana). Nie mają zatem znaczenia dla sprawy okoliczności, które strona przedstawiła w odwołaniu, tj. brak wpływu na jakość zapakowanego produktu, ewentualna niewłaściwa jakości Chrupków kukurydzianych u innych podmiotów, czy sytuacja ekonomiczna kontrolowanego przedsiębiorcy. Jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w szeregu orzeczeń, m.in. w wyroku z dnia 23 października 2012 r. (sygn. II GSK 1492/11), przepis art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej ma charakter bezwzględnie obowiązujący, a ustawodawca nie przewidział żadnej możliwości odstąpienia od obciążenia podmiotu kontrolowanego kosztami badań produktu. Niemniej jednak przepis ten nie przypisuje kontrolowanemu odpowiedzialności za to, że kwestionowany produkt nie odpowiadał wymaganiom jakości handlowej.

Podkreślić należy, że jak wynika z art. 4 ust. 1 ustawy o jakości, produkty wprowadzane do obrotu muszą spełniać wymagania jakości handlowej, w tym deklarację producenta. Tymczasem w niniejszej sprawie badania wykonane w Laboratorium w Warszawie wykazały w próbce Chrupków kukurydzianych pobranych w placówce należącej do strony znacznie niższą od deklarowanej zawartość cukrów, gdyż stwierdzono go na poziomie 13,9 g (\pm 2,7 g), a powinno być 55,8 g.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że koszty badań laboratoryjnych powinien ponieść kontrolowany, którym w myśl art. 2 pkt 8 ustawy o Inspekcji Handlowej, była Justyna Olizaruk-Kordaczuk, prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą BIO-

CORE Produkty ekologiczne i zdrowa żywność w Łosicach. Dlatego też zobowiązanie tego przedsiębiorcy do uiszczenia kosztów badań laboratoryjnych w decyzji wydanej przez organ pierwszej instancji, było w ocenie Prezesa UOKiK, słuszne i zgodne z prawem. Odnośnie argumentu strony o niekwestionowaniu Chrupków kukurydzianych u innych przedsiębiorców wskazać należy, że nie zasługuje on na uwzględnienie. Prezes UOKiK informuje w pierwszej kolejności, że organy Inspekcji Handlowej w trakcie kontroli u danego przedsiębiorcy dokonują sprawdzenia konkretnej, zastanej w ofercie partii produktu, dla której to pobrana próbka jest reprezentatywna. Podkreślić należy, że w niniejszej sprawie kontrola Mazowieckiego WIIH została przeprowadzona u strony i w jej wyniku stwierdzono niewłaściwą jakością handlową Chrupków kukurydzianych, wobec czego to strona została zobowiązana do uiszczenia kosztów przeprowadzonych badań. Ewentualna niewłaściwa jakość tego rodzaju produktów będących w ofercie innych przedsiębiorców nie jest przedmiotem niniejszego postępowania. Prezes UOKiK zauważa, że nie jest możliwym i zasadnym ekonomicznie, aby Inspekcja Handlowa przeprowadzała kontrolę w każdej placówce oferującej Chrupki kukurydziane w celu zweryfikowania, czy ich jakością jest właściwa – jest to zadanie należące do przedsiębiorców działających na rynku spożywczym. Zgodnie z obowiązującym prawem żywnościowym na nich spoczywa odpowiedzialność za jakością oferowanej żywności i oni ponoszą konsekwencje w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości (odpowiedzialność na zasadzie ryzyka). Dodać należy też, że organy kontroli nie mają obowiązku publikowania materiałów z przeprowadzonych kontroli, stąd też dyskusyjne jest, że strona dysponuje wiedzą na temat jakości produktów u innych przedsiębiorców.

Prezes UOKiK zaznacza również, że obowiązek zapewnienia zgodności artykułów rolno-spożywczych z wymogami prawa żywnościowego spoczywa na każdym podmiocie działającym na rynku spożywczym, także na etapie handlu detalicznego. Jak stanowi art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 01.02.2002, s. 1, z późn. zm.), podmioty prowadzące przedsiębiorstwo spożywcze i podmioty działające na rynku pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Ponadto, w myśl art. 8 ust. 5 rozporządzenia 1169/2011, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione. Powyższe przepisy należy rozumieć szeroko, iż każdy z podmiotów działających na rynku spożywczym, począwszy od producenta, aż do sprzedawcy detalicznego, obarczony jest obowiązkiem zapewnienia zgodności oferowanej żywności z wymogami prawa żywnościowego.

Stanowisko w zakresie odpowiedzialności podmiotów działających na każdym etapie obrotu znajduje potwierdzenie również w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego, np. wyrok z dnia 13 grudnia 2016 r. (sygn. II GSK 1140/15).

Przedstawiona wyżej argumentacja, zdaniem Prezesa UOKiK, wpływa na uznanie, że przedmiotowa decyzja została wydana przez organ pierwszej instancji w sposób prawidłowy i zgodny z prawem, a podniesione przez stronę w odwołaniu argumenty nie zasługują na uwzględnienie.

O ewentualny zwrot kosztów poniesionych z tytułu badań laboratoryjnych zleconych przez Inspekcję Handlową strona może zwrócić się do dostawcy kwestionowanego produktu, co nie jest jednak przedmiotem niniejszego postępowania administracyjnego.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z § 9 ust. 4 rozporządzenia w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek, kwotę, o której mowa w sentencji decyzji należy uiścić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja określająca wysokość należności pieniężnych stała się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1369, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Otrzymują:

1. Justyna Olizaruk-Kordaczuk
BIO-CORE Produkty ekologiczne i zdrowa żywność
ul. Narutowicza 51 lok. 21
08-200 Łosice
2. Mazowiecki Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Warszawie
3. a/a

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski